

BIBLIJA

PRVI TJEDAN ČITANJA

STUDENI - PROSINAC	STARI ZAVJET	NOVI ZAVJET
1. dan čitanja, ponedjeljak, 28. studenoga	Post 1-3	Mt 1
2. dan čitanja, utorak, 29. studenoga	Post 4-7	Mt 2
3. dan čitanja, srijeda, 30. studenoga	Post 8-10	Mt 3,1-4,11
4. dan čitanja, četvrtak, 1. prosinca	Post 11-14	Mt 4,12-5,16
5. dan čitanja, petak, 2. prosinca	Post 15-18	Mt 5,17-48

Podsjetimo se!

Podjela Biblije

Sveto pismo ili Biblija dijeli se na Stari i Novi zavjet.

Stari zavjet, pojednostavljeno, je Božja Objava ljudima prije Isusa Krista, a Novi zavjet je Božja objava ljudima u Isusu Kristu i po njegovim apostolima. Objava završava smrću posljednjeg apostola.

Osim na stari i Novi zavjet biblija se dijeli i po književnim vrstama što je prikazano u donjim tablicama.

Podjela Staroga zavjeta

I. MOJSIJEVO PETOKNJIŽJE		III. MUDROSNE KNJIGE	
knjiga	kratica	knjiga	kratica
1. Knjiga Postanka	Post	22. Job	Job
2. Knjiga Izlaska	Izl	23. Psalmi	Ps
3. Levitski zakonik	Lev	24. Mudre izreke	Izr
4. Knjiga Brojeva	Br	25. Propovjednik (Kohelet),	Prop
5. Ponovljeni zakon	Pnz	26. Pjesma nad pjesmama	Pj
		27. Knjiga Mudrosti	Mudr
		28. Knjiga Sirahova	Sir
II. POVIJESNE KNJIGE		IV. PROROČKE KNJIGE	
knjiga	kratica	knjiga	kratica
6. Jošua	Jš	29. Izaija	Iz
7. Knjiga o Sucima	Suci	30. Jeremija	Jr
8. Ruta	Rut	31. Tužaljke	Tuž
9. Prva knj. o Samuelu	1 Sam	31. Baruh	Bar
10. Druga knj. o Samuelu	2 Sam	33. Ezekiel	Ez
11. Prva knj. o Kraljevima	1 Kr	34. Daniel	,Dn
12. Druga knj. o Kraljevima	2 Kr	35. Hošea	Hoš
13. Prva knjiga Ljetopisa	1 Ljet	36. Joel	Jl
14. Druga knjiga Ljetopisa	2 Ljet	37. Amos	Am
15. Ezra	Ezr	38. Obadija	Ob
16. Nehemija	Neh	39. Jona	Jon
17. Tobija	Tob	40. Mihej	Mih
18. Judita	Jdt	41. Nahum	Nah
19. Estera	Est	42. Habakuk	Hab
10. Prva knjiga o Makabejcima	1 Mak	43. Sefanija	Sef
21. Druga knjiga o Makabejcima	2 Mak	44. Hagaj	Hag
		45. Zaharija	Zah
		46. Malahija	Mal

Podjela Novoga zavjeta

EVANĐELJA I

knjiga	kratica
1. Evanđelje po Mateju	Mt
2. Evanđelje po Marku	Mk
3. Evanđelje po Luki	Lk
4. Evanđelje po Ivanu	Iv
5. Djela apostolska	Dj

PAVLOVSKE POSLANICE

knjiga	kratica
6. Rimljanima	Rim
7. Prva Korinćanima	1Kor
8. Druga Korinćanima	2 Kor
9. Galaćanima	Gal
10. Efežanima	Ef
11. Filipljanima	Fil
12. Kološanima	Kol
13. Prva Solunjanima	1 Sol
14. Druga Solunjanima	2 Sol
15. Prva Timoteju	1 Tim
16. Druga Timoteju	2 Tim
17. Poslanica Titu	Tit
18. Poslanica Filemonu	Flm
19. Poslanica Hebrejima	Heb

KATOLIČKE POSLANICE

knjiga	kratica
20. Jakovljeva	Jak
21. Prva Petrova .	1 Pt
22. Druga Petrova .	2 Pt
23. Prva Ivanova	1 Iv
24. Druga Ivanova	2 Iv
25. Treća Ivanova	3 Iv
26. Judina poslanica	Jd

APOKALIPTIČKA LITERATURA

knjiga	kratica
27. Otkrivenje	Otk

Radi lakšeg navođenja i snalaženja u biblijskim tekstovima, biblijske knjige dijele se na:

POGLAVLJA I RETKE.

Svaka biblijska knjiga ima svoju kraticu kao u gornjim tablicama:

Knjiga Postanka - Post;
Evanđelje po Mateju -Mt

Biblijski citati navode se ovako:

- **Post 5, 7;** znači -
Knjiga postanka poglavlje peto, redak sedmi
- **1 Kr 3,4-7.11;** znači -
Prva knjiga o Kraljevima, poglavlje treće, redak četvrti do sedmoga i redak jedanaesti
- **1 Kor 3-5;** znači -
Prva poslanica Korinćanima, polavlje treće do petoa
- **Mt 4,12-5,16,12 - 6,2**
znači- **Evanđelje po Mateju, od dvanaestog retka četvrtog poglavlja do drugog retka šestog poglavlja**
- **2 Tim 1,7; 3,2;** znači-
Druga poslanica Timoteju, poglavlje prva, redak sedmi i glava treća, redak drugi

Petoknjižje

Petoknjižje, nazvano tako prema grčkom Pentateuhos (pet smotaka, svezaka), jest prvi i temeljni dio Biblije.

Židovi ga zovu imenom Tora (Zakon), jer je Zakon središnja tema Petoknjižja. Podjelu Petoknjižja u pet knjiga, nalazimo već u Septuaginti (grčki prijevod Sedamdesetorice Septuaginta). U tom prijevodu svaka knjiga dobila je svoje ime prema sadržaju.

Ta imena knjiga imamo u svojoj Bibliji:

- Knjiga Postanka (Post),
- Knjiga Izlaska (Izl),
- Levitski zakonik (Lev),
- Knjiga Brojeva (Br),
- Ponovljeni zakon (Pnz).

Cijelo Petoknjižje jedinstvena je sadržajna cjelina. Uokviruju ga dva značajna termina:

- počeci svijeta, ljudskog roda i izabranog naroda (Post) – i
- posljednje pripreme za ulazak u Obećanu zemlju (kraj Pnz).

U tom se okviru zbivaju središnji događaji izraelske prošlosti i utvrđuju temeljne misli cijeloga SZ-a:

- izlazak iz egipatskog ropstva,
- izabranje,
- obećanje,
- sklapanje Saveza,
- oblikovanje Zakona i
- putovanje kroz pustinju.

U svemu su posebno istaknuti Božji zahvati u život pojedinaca i svega naroda. Božja djela iskustveno dovode Izraelce do spoznaje da je Bog velik, nazočan i dobar. Među njegovim djelima Biblija posebno ističe oslobođenje Izraelaca iz Egipta (Izl 1-15) i njihov ulazak u Obećanu zemlju (Jošua). S vremenom će ovi događaji, kao osobit Božji dar, postati slika konačnog izbavljenja i spasenja.

Time pokazuju i pravu narav i književnu vrstu Petoknjižja: to je religijska povijest ili povijest spasenja (Pnz 26,5-10; Jš 24).

Povijest izabranog naroda počinje s izlaskom iz Egipta i sklapanjem sinajskog Saveza (oko 1250). Nastajanjem izraelske nacionalne svijesti počinje i stvaranje Biblije u širem smislu. Ono što Biblija donosi o ranijim događajima i misli koje pripisuje prijašnjim stoljećima jest, kako se smatra, židovska razradba prijašnjih predaja i domišljanje istaknutih ličnosti židovske starine. Među njima, s obzirom na Petoknjižje, prvo, ali ne i isključivo mjesto pripada Mojsiju, organizatoru religije Izraelaca, njihovu prvom vođi i zakonodavcu. Naknadne razradbe i razmišljanja nad primljenom drevnom baštinom kao i nad događajima nakon izlaska iz Egipta zbivaju se u različitim predajama.

Kad se Mojsije naziva autorom Petoknjižja, onda se želi reći: on je svojim nastupom, djelima i zakonodavstvom, a vjerojatno i nekom pismenom ostavštinom, udario temelje izraelskoj naciji, religiji i kasnijim gibanjima, predajama i, dosljedno, knjigama koje od njega dobivaju svoj bitni sadržaj i narav.

U Petoknjižju se slijeva nekoliko predaja koje su preformirale primljenu Mojsijevu baštinu, proširile i životno prilagodile potrebama svoga vremena i prilika. Ako se to smetne s uma, Petoknjižje ostaje nejasno u svojoj složenosti i različitosti tendencija.

Radi se dakle o poznatoj stvari: u starini knjige općenito, a biblijske napose, nisu nastajale kao što nastaju danas. Suvremeni pisac (redovito pojedinac) zastarjelu knjigu zamjenjuje novom, aktualnijom. Biblijski su autori brižno (Crkva vjeruje: pod posebnom Božjom inspiracijom) čuvali primljeni poklad, posuvremenjivali ga, prilagođavali ga svojim prilikama, tumačili ga, zaodijevali u formulacije koje su im odgovarale i kakve je život tražio, te unosili dodatke. Knjiga je nastajala i rasla sa životom i vremenom.

1. tjedan,
1. dan čitanja, ponedjeljak, 28. studenoga
2016.

Post 1-3
Mt 1

Knjiga Postanka

I. POČECI SVIJETA I ČOVJEČANSTVA

1. STVARANJE SVIJETA

I. POČECI SVIJETA I ČOVJEČANSTVA

1. STVARANJE SVIJETA

Prvi izvještaj o stvaranju

1 U početku stvori Bog nebo i zemlju. ²Zemlja bijaše pusta i prazna; tama se prostirala nad bezdanom i Duh Božji lebdio je nad vodama.

³I reče Bog: "Neka bude svjetlost!" I bi svjetlost. ⁴I vidje Bog da je svjetlost dobra; i rastavi Bog svjetlost od tame. ⁵Svjetlost prozva Bog dan, a tamu prozva noć. Tako bude večer, pa jutro - dan prvi.

⁶I reče Bog: "Neka bude svod posred voda da dijeli vode od voda!" I bi tako. ⁷Bog načini svod i vode pod svodom odijeli od voda nad svodom. ⁸A svod prozva Bog nebo. Tako bude večer, pa jutro - dan drugi.

⁹I reče Bog: "Vode pod nebom neka se skupe na jedno mjesto i neka se pokaže kopno!" I bi tako. ¹⁰Kopno prozva Bog zemlja, a skupljene vode mora. I vidje Bog da je dobro.

¹¹I reče Bog: "Neka proklija zemlja zelenilom - travom sjemenitom, stablima plodonosnim, koja, svako prema svojoj vrsti, na zemlji donose plod što u sebi nosi svoje sjeme. I bi tako. ¹²I nikne iz zemlje zelena trava što se sjemeni, svaka prema svojoj vrsti, i stabla koja rode plodovima što u sebi nose svoje sjeme, svako prema svojoj vrsti. I vidje Bog da je dobro. ¹³Tako bude večer, pa jutro - dan treći.

¹⁴I reče Bog: "Neka budu svjetlila na svodu nebeskom da luče dan od noći, da budu znaci blagdanima, danima i godinama, ¹⁵i neka svijetle na svodu nebeskom i rasvjetljaju zemlju!" I bi tako. ¹⁶I načini Bog dva velika svjetlila - veće da vlada danom, manje da vlada noću - i zvijezde. ¹⁷I Bog ih postavi na svod nebeski da rasvjetljaju zemlju, ¹⁸da vladaju danom i noću i da rastavljaju svjetlost od tame. I vidje Bog da je dobro. ¹⁹Tako bude večer, pa jutro - dan četvrti.

²⁰I reče Bog: "Nek' povrvi vodom vrea živih stvorova, i ptice nek' polete nad zemljom, svodom nebeskim!" I bi tako. ²¹Stvori Bog

morske grdosije i svakovrsne žive stvorove što mile i vrve vodom i ptice krilate svake vrste. I vidje Bog da je dobro. ²²I blagoslovi ih govoreći: "Plodite se i množite i napunite vode morske! I ptice neka se namnože na zemlji!" ²³Tako bude večer, pa jutro - dan peti.

²⁴I reče Bog: "Neka zemlja izvede živa bića, svako prema svojoj vrsti: stoku, gmizavce i zvjerad svake vrste!" I bi tako. ²⁵I stvori Bog svakovrsnu zvjerad, stoku i gmizavce svake vrste. I vidje Bog da je dobro.

²⁶I reče Bog: "Načinimo čovjeka na svoju sliku, sebi slična, da bude gospodar ribama morskim, pticama nebeskim i stoci - svoj zemlji - i svim gmizavcima što puze po zemlji!"

²⁷Na svoju sliku stvori Bog čovjeka,

na sliku Božju on ga stvori,

muško i žensko stvori ih.

²⁸I blagoslovi ih Bog i reče im: "Plodite se, i množite, i napunite zemlju, i sebi je podložite! Vladajte ribama u moru i pticama u zraku i svim živim stvorovima što puze po zemlji!" ²⁹I doda Bog: "Evo, dajem vam sve bilje što se sjemeni, po svoj zemlji, i sva stabla plodonosna što u sebi nose svoje sjeme: neka vam budu za hranu! ³⁰A zvijerima na zemlji i pticama u zraku i gmizavcima što puze po zemlji u kojima je dah života - neka je za hranu sve zeleno bilje!" I bi tako. ³¹I vidje Bog sve što je učinio, i bijaše veoma dobro. Tako bude večer, pa jutro - dan šesti.

2 Tako bude dovršeno nebo i zemlja sa svom svojom vojskom. ²I sedmoga dana Bog dovrši svoje djelo koje učini. I počinu u sedmi dan od svega djela koje učini. ³I blagoslovi Bog sedmi dan i posveti, jer u taj dan počinu od svega djela svoga koje učini.

⁴To je postanak neba i zemlje, tako su stvarani.

STARI ZAVJET

1. dan čitanja, ponedjeljak, 28. studenoga: Post 1-3

Knjiga Postanka

I. POČECI SVIJETA I ČOVJEČANSTVA

1. STVARANJE SVIJETA

Drugi izvještaj o stvaranju - Raj zemaljski

Kad je Jahve, Bog, sazdao nebo i zemlju, još nije bilo nikakva poljskoga grmlja po zemlji, još ne bijaše niklo nikakvo poljsko bilje, jer Jahve, Bog, još ne pusti dažda na zemlju i nije bilo čovjeka da zemlju obrađuje. ⁶Ipak, voda je izvirala iz zemlje i natapala svu površinu zemaljsku. ⁷Jahve, Bog, napravi čovjeka od praha zemaljskog i u nosnice mu udahne dah života. Tako postane čovjek živa duša.

⁸I Jahve, Bog, zasadi vrt na istoku, u Edenu, i u nj smjesti čovjeka koga je napravio. ⁹Tada Jahve, Bog, učini te iz zemlje nikoše svakovrsna stabla - pogledu zamamljiva a dobra za hranu - i stablo života, nasred vrta, i stablo spoznaje dobra i zla.

¹⁰Rijeka je izvirala iz Edena da bi natapala vrt; odatle se granala u četiri kraka. ¹¹Prvom je ime Pišon, a optječe svom zemljom havilskom, u kojoj ima zlata. ¹²Zlato je te zemlje dobro, a ima ondje i bdelija i oniksa. ¹³Drugoj je rijeci ime Gihon, a optječe svu zemlju Kuš. ¹⁴Treća je rijeka Tigris, a teče na istok od Ašura; četvrta je Euftrat.

¹⁵Jahve, Bog, uzme čovjeka i postavi ga u edenski vrt da ga obrađuje i čuva. ¹⁶Jahve, Bog, zapovjedi čovjeku: "Sa svakoga stabla u vrtu slobodno jedi, ¹⁷ali sa stabla spoznaje dobra i zla da nisi jeo! U onaj dan u koji s njega okusiš, zacijelo ćeš umrijeti!"

¹⁸I reče Jahve, Bog: "Nije dobro da čovjek bude sam: načinit ću mu pomoć kao što je on." ¹⁹Tada Jahve, Bog, načini od zemlje sve životinje u polju i sve ptice u zraku i predvede ih čovjeku da vidi kako će koju nazvati, pa kako koje stvorenje čovjek prozove, da mu tako bude ime. ²⁰Čovjek nadjene imena svoj stoci, svim pticama u zraku i životinjama u polju. No čovjeku se ne nađe pomoć kao što je on. ²¹Tada Jahve, Bog, pusti tvrd san na čovjeka te on zaspao, pa mu izvadi jedno rebro, a mjesto zatvori mesom. ²²Od rebra što ga je

uzeo čovjeku napravi Jahve, Bog, ženu pa je dovede čovjeku. ²³Nato čovjek reče:

"Gle, evo kosti od mojih kostiju, mesa od mesa mojega! Ženom neka se zove, od čovjeka kad je uzeta!"

²⁴Stoga će čovjek ostaviti oca i majku da prione uza svoju ženu i bit će njih dvoje jedno tijelo.

²⁵A bijahu oboje goli - čovjek i njegova žena - ali ne osjećahu stida.

Prvi čovjekov grijeh

3 Zmija bijaše lukavija od sve zvjeradi što je stvorio Jahve, Bog. Ona reče ženi: "Zar vam je Bog rekao da ne smijete jesti ni s jednog drveta u vrtu?" ²Žena odgovori zmiji: "Plodove sa stabala u vrtu smijemo jesti. ³Samo za plod stabla što je nasred vrta rekao je Bog: 'Da ga niste jeli! I ne dirajte u nj, da ne umrete!'" ⁴Nato će zmija ženi: "Ne, nećete umrijeti! ⁵Nego, zna Bog: onog dana kad budete s njega jeli, otvorit će vam se oči, i vi ćete biti kao bogovi koji razlučuju dobro i zlo." ⁶Vidje žena da je stablo dobro za jelo, za oči zamamljivo, a za mudrost poželjno: ubere ploda njegova i pojede. Dade i svom mužu, koji bijaše s njom, pa je i on jeo. ⁷Tada se obadvoma otvore oči i upoznaju da su goli. Spletu smokova lišća i naprave sebi pregače.

⁸Uto čuju korak Jahve, Boga, koji je šetao vrtom za dnevnog povjetarca. I sakriju se - čovjek i njegova žena - pred Jahvom, Bogom, među stabla u vrtu. ⁹Jahve, Bog, zovne čovjeka: "Gdje si?" - reče mu. ¹⁰On odgovori: "Čuo sam tvoj korak po vrtu; pobjah se jer sam gol, pa se sakrih." ¹¹Nato mu reče: "Tko ti kaza da si gol? Ti si, dakle, jeo sa stabla s kojega sam ti zabranio jesti?" ¹²Čovjek odgovori: "Žena koju si stavio uza me - ona mi je dala sa stabla pa sam jeo." ¹³Jahve, Bog, reče ženi: "Što si to učinila?" "Zmija me prevarila pa sam jela", odgovori žena.

Knjiga Postanka

I. POČECI SVIJETA I ČOVJEČANSTVA

¹⁴Nato Jahve, Bog, reče zmiji:

"Kad si to učinila,
prokleta bila među svim životinjama
i svom zvjeradi divljom!

Po trbuhu svome puzat ćeš
i zemlju jesti sveg života svog!

¹⁵Neprijateljstvo ja zamećem
između tebe i žene,
između roda tvogjeg i roda njezina:
on će ti glavu satirati,
a ti ćeš mu vrebati petu."

¹⁶A ženi reče:

"Trudnoći tvojoj muke ću umnožit,
u mukama djecu ćeš rađati.
Žudnja će te mužu tjerati,
a on će gospodariti nad tobom."

¹⁷A čovjeku reče: "Jer si poslušao glas svoje
žene te jeo sa stabla s kojega sam ti zabranio
jesti rekavši: S njega da nisi jeo! - evo:

Zemlja neka je zbog tebe prokleta:
s trudom ćeš se od nje hraniti
svega vijeka svog!

¹⁸Rađat će ti trnjem i korovom,
a hranit ćeš se poljskim raslinjem.

¹⁹U znoju lica svoga

kruh svoj ćeš jesti
dokle se u zemlju ne vratiš:
tâ iz zemlje uzet si bio -
prah si, u prah ćeš se i vratiti."

²⁰Svojoj ženi čovjek nadjene ime Eva, jer je
majka svima živima. ²¹I načini Jahve, Bog,
čovjeku i njegovoj ženi odjeću od krzna pa ih
odjenu. ²²Zatim reče Bog: "Evo, čovjek
postade kao jedan od nas - znajući dobro i zlo!
Da ne bi sada pružio ruku, ubrao sa stabla
života pa pojeo i živio navijeke!" ²³Zato ga
Jahve, Bog, istjera iz vrta edenskoga da
obrađuje zemlju iz koje je i uzet. ²⁴Istjera,
dakle, čovjeka i nastani ga istočno od vrta
edenskog, pa postavi kerubine i plameni mač
koji se svjetlucao - da straže nad stazom koja
vodi k stablu života.

Evandjelje po Mateju

I. ROĐENJE I DJETINJSTVO ISUSOVO

I. ROĐENJE I DJETINJSTVO ISUSOVO

Kraljevsko rodoslovlje Isusovo

1 Rodoslovlje Isusa Krista, sina Davidova, sina Abrahamova.

²Abrahamu se rodi Izak. Izaku se rodi Jakov. Jakovu se rodi Juda i njegova braća.

³Judi Tamara rodi Peresa i Zeraha. Peresu se rodi Hesron. Hesronu se rodi Ram. ⁴Ramu se rodi Aminadab. Aminadabu se rodi Nahšon. Nahšonu se rodi Salma. ⁵Salmi Rahaba rodi Boaza. Boazu Ruta rodi Obeda. Obedu se rodi Jišaj. ⁶Jišaju se rodi David kralj.

Davidu bivša žena Urijina rodi Salomona.

⁷Salomonu se rodi Roboam. Roboamu se rodi Abija. Abiji se rodi Asa. ⁸Asi se rodi Jozafat. Jozafatu se rodi Joram. Joram se rodi Ahazja. ⁹Ahazji se rodi Jotam. Jotamu se rodi Ahaz. Ahazu se rodi Ezekija. ¹⁰Ezekiji se rodi Manaše. Manaše se rodi Amon. Amonu se rodi Jošija. ¹¹Jošiji se rodi Jehonija i njegova braća u vrijeme progonstva u Babilon.

¹²Poslije progonstva u Babilon Jehoniji se rodi Šealtiel. Šealtielu se rodi Zerubabel.

¹³Zerubabelu se rodi Abiud. Abiudu se rodi Elijakim. Elijakimu se rodi Azor. ¹⁴Azoru se rodi Sadok. Sadoku se rodi Akim. Akimu se rodi Elijud. ¹⁵Elijudu se rodi Eleazar. Eleazaru se rodi Matan. Matanu se rodi Jakov. ¹⁶Jakovu se rodi Josip, muž Marije, od koje se rodio Isus koji se zove Krist.

¹⁷U svemu dakle: od Abrahama do Davida četrnaest naraštaja; od Davida do progonstva u Babilon četrnaest naraštaja; poslije progonstva u Babilon do Krista četrnaest naraštaja.

Navještenje Josipu

¹⁸A rođenje Isusa Krista zbilo se ovako. Njegova majka Marija, zaručena s Josipom, prije nego se sastadoše, nađe se trudna po Duhu Svetom. ¹⁹A Josip, muž njezin, pravedan, ne htjede je izvrnuti sramoti, nego naumi da je potajice napusti. ²⁰Dok je on to snovao, gle, anđeo mu se Gospodnji ukaza u snu i reče: "Josipe, sine Davidov, ne boj se uzeti k sebi Mariju, ženu svoju. Što je u njoj začeto, doista je od Duha Svetoga. ²¹Rodit će sina, a ti ćeš mu nadjenuti ime Isus jer će on spasiti narod svoj od grijeha njegovih."

²²Sve se to dogodilo da se ispuni što Gospodin reče po proroku:

²³*Evo, Djevica će začeti i roditi sina i nadjenut će mu se ime Emanuel - što znači: S nama Bog!*

²⁴Kad se Josip probudi oda sna, učini kako mu naredi anđeo Gospodnji: uze k sebi svoju ženu. ²⁵I ne upozna je dok ne rodi sina. I nadjenu mu ime Isus.

1. tjedan,
2. dan čitanja, utorak, 29. studenoga 2016.

Post 4-7
Mt 2

Knjiga Postanka

I. POČECI SVIJETA I ČOVJEČANSTVA

4 Čovjek pozna svoju ženu Evu, a ona začne i rodi Kajina, pa reče: "Muško sam čedo stekla pomoću Jahve!" ²Poslije rodi Abela, brata Kajinova; Abel postane stočar, a Kajin zemljoradnik. ³I jednoga dana Kajin prinese Jahvi žrtvu od zemaljskih plodova. ⁴A prinese i Abel od prvine svoje stoke, sve po izbor pretilinu. Jahve milostivo pogleda na Abela i njegovu žrtvu, ⁵a na Kajina i žrtvu njegovu ni pogleda ne svrati. Stoga se Kajin veoma razljuti i lice mu se namrgodi. ⁶I Jahve reče Kajinu: "Zašto si ljut? Zašto ti je lice namrgođeno? ⁷Jer ako pravo radiš, vedrinom odsijevaš. A ne radiš li pravo, grijeh ti je kao zvijer na pragu što na te vreba; još mu se možeš oduprijeti." ⁸Kajin pak reče svome bratu Abelu: "Hajdemo van!" I našavši se na polju, Kajin skoči na brata Abela te ga ubi.

⁹Potom Jahve zapita Kajina: "Gdje ti je brat Abel?" "Ne znam", odgovori. "Zar sam ja čuvar brata svoga?" ¹⁰Jahve nastavi: "Što si učinio? Slušaj! Krv brata tvoga iz zemlje k meni viče. ¹¹Stoga budi proklet na zemlji koja je rastvorila usta da proguta s ruke tvoje krv brata tvoga! ¹²Obrađivat ćeš zemlju, ali ti više neće davati svoga roda. Vječni ćeš skitalica na zemlji biti!" ¹³A Kajin reče Jahvi: "Kazna je moja odviše teška da se snosi. ¹⁴Evo me tjeraš danas s plodnoga tla; moram se skrivati od tvoga lica i biti vječni lutalac na zemlji - tko me god nađe, može me ubiti." ¹⁵A Jahve mu reče: "Ne! Nego tko ubije Kajina, sedmerostruka osveta na njemu će se izvršiti!" I Jahve stavi znak na Kajina, da ga tko, našavši ga, ne ubije. ¹⁶Kajin ode ispred lica Jahvina u zemlju Nod, istočno od Edena, i ondje se nastani.

Kajinovo potomstvo

¹⁷Kajin pozna svoju ženu te ona začne i rodi Henoka. Podigao je grad i grad prozvao imenom svoga sina - Henok. ¹⁸Henoku se rodio Irad, a od Irada potekao Mehujael; od Mehujaela poteče Metušael, od Metušaela Lamek. ¹⁹Lamek uzme dvije žene. Jedna se zvala Ada, a druga Sila. ²⁰Ada rodi Jabala, koji je postao praocem onih što pod šatorima žive sa stokom. ²¹Bratu mu bijaše ime Jubal. On je

praotac svih koji sviraju na liru i sviralu. ²²Sila rodi Tubal-Kajina, praoca onih koji kuju bakar i željezo. Tubal-Kajinovo sestroj bijaše ime Naama.

²³Lamek prozbori svojim ženama:

"Ada i Sila, glas moj poslušajte!
Žene Lamekove, čujte mi besjedu:
Čovjeka sam ubio jer me ranio
i dijete jer me udarilo.

²⁴Ako će Kajin biti osvećen
sedmerostruko,
Lamek će sedamdeset i sedam puta!"

Šet i njegovo potomstvo

²⁵Adam pozna svoju ženu te ona rodi sina i nadjenu mu ime Šet. Reče ona: "Bog mi dade drugo dijete mjesto Abela, koga ubi Kajin." ²⁶Šetu se rodi sin, komu on nadjenu ime Enoš. Tada se počelo zazivati ime Jahvino.

Patrijarsi prije Potopa

5 Ovo je povijest Adamova roda. Kad je Bog stvorio čovjeka, napravio ga je na priliku svoju; ²stvorio je muško i žensko. A kad ih je stvorio, blagoslovi ih i nazva - čovjek.

³Kad je Adamu bilo sto i trideset godina, rodi mu se sin njemu sličan, na njegovu sliku; nadjenu mu ime Šet. ⁴Po rođenju Šetovu Adam je živio osam stotina godina te mu se rodilo još sinova i kćeri. ⁵Adam poživje u svemu devet stotina i trideset godina. Potom umrije.

⁶Kad je Šetu bilo sto i pet godina, rodi mu se Enoš. ⁷Po rođenju Enoševu Šet je živio osam stotina i sedam godina te mu se rodilo još sinova i kćeri. ⁸Šet poživje u svemu devet stotina i dvanaest godina. Potom umrije.

⁹Kad je Enošu bilo devedeset godina, rodi mu se Kenan. ¹⁰Po rođenju Kenanovu Enoš je živio osam stotina i petnaest godina te mu se rodilo još sinova i kćeri. ¹¹Enoš poživje u svemu devet stotina i pet godina. Potom umrije.

Knjiga Postanka

I. POČECI SVIJETA I ČOVJEČANSTVA

¹²Kad je Kenanu bilo sedamdeset godina, rodi mu se Mahalalel. ¹³Po rođenju Mahalalelovu Kenan je živio osam stotina i četrdeset godina te mu se rodilo još sinova i kćeri. ¹⁴Kenan poživje u svemu devet stotina i deset godina. Potom umrije.

¹⁵Kad je Mahalalelu bilo šezdeset i pet godina, rodi mu se Jered. ¹⁶Po rođenju Jeredovu Mahalalel je živio osam stotina i trideset godina te mu se rodilo još sinova i kćeri. ¹⁷Mahalalel poživje u svemu osam stotina devedeset i pet godina. Potom umrije.

¹⁸Kad je Jeredu bilo sto šezdeset i dvije godine, rodi mu se Henok. ¹⁹Po rođenju Henokovu Jered je živio osam stotina godina te mu se rodilo još sinova i kćeri. ²⁰Jered poživje u svemu devet stotina šezdeset i dvije godine. Potom umrije.

²¹Kad je Henoku bilo šezdeset i pet godina, rodi mu se Metušalah. ²²Henok je hodio s Bogom. Po rođenju Metušalahovu Henok je živio trista godina te mu se rodilo još sinova i kćeri. ²³Henok poživje u svemu trista šezdeset i pet godina. ²⁴Henok je hodio s Bogom, potom iščeznu; Bog ga uze.

²⁵Kad je Metušalahu bilo sto osamdeset i sedam godina, rodi mu se Lamek. ²⁶Po rođenju Lamekovu Metušalah je živio sedam stotina osamdeset i dvije godine te mu se rodilo još sinova i kćeri. ²⁷Metušalah poživje u svemu devet stotina šezdeset i devet godina. Potom umrije.

²⁸Kad su Lameku bile sto osamdeset i dvije godine, rodi mu se sin. ²⁹Nadjene mu ime Noa, govoreći: "Ovaj će nam pribavljati, u trudu i naporu naših ruku, utjehu iz zemlje koju je Bog prokleo." ³⁰Po rođenju Noinu Lamek je živio pet stotina devedeset i pet godina te mu se rodilo još sinova i kćeri. ³¹Lamek poživje u svemu sedam stotina sedamdeset i sedam godina. Potom umrije.

³²Pošto je Noa proživio pet stotina godina, rode mu se Šem, Ham i Jafet.

Pokvarenost ljudi

6 Kad su se ljudi počeli širiti po zemlji i kćeri im se narodile, ²opaze sinovi Božji da su kćeri ljudske pristale, pa ih uzimahu sebi za žene koje su god htjeli. ³Onda Jahve reče: "Neće moj duh u čovjeku ostati dovijeka; čovjek je tjelesan, pa neka mu vijek bude stotinu dvadeset godina." ⁴U ona su vremena - a i kasnije - na zemlji bili Nefili, kad su Božji sinovi općili s ljudskim kćerima pa im one rađale djecu. To su oni od starine po snazi glasoviti ljudi.

2. POTOP

⁵Vidje Jahve kako je čovjekova pokvarenost na zemlji velika i kako je svaka pomisao u njegovoj pameti uvijek samo zloća. ⁶Jahve se pokaja i u svom srcu ražalosti što je načinio čovjeka na zemlji. ⁷Reče Jahve: "Ljude koje sam stvorio izbrisat ću s lica zemlje - od čovjeka do zvijeri, puzavce i ptice u zraku - jer sam se pokajao što sam ih napravio." ⁸Ali je Noa našao milost u očima Jahvinim.

⁹Ovo je povijest Noina:

Noa je bio čovjek pravedan i neporočan u svom vremenu. S Bogom je Noa hodio. ¹⁰Tri su se sina rodila Noi: Šem, Ham i Jafet.

Knjiga Postanka

I. POČECI SVIJETA I ČOVJEČANSTVA

Noa sprema lađu

¹¹U očima Božjim zemlja se bila iskvarila; nepravdom se napunila. ¹²I kad je Bog vidio kako se zemlja iskvarila - tâ svako se biće na zemlji izopačilo - ¹³reče Bog Noi: "Odlučio sam da bude kraj svim bićima jer se zemlja napunila opačinom; i, evo, uništit ću ih zajedno sa zemljom. ¹⁴Napravi sebi korabljju od smolastoga drveta; korabljju načini s prijekletima i obloži je iznutra i izvana paklinom. ¹⁵A pravit ćeš je ovako: neka korablja bude trista lakata u duljinu, pedeset u širinu, a trideset lakata u visinu. ¹⁶Na korablji načini otvor za svjetlo, završi ga jedan lakat od vrha. Vrata na korablji načini sa strane; neka ima donji, srednji i gornji kat. ¹⁷Ja ću, evo, pustiti potop - vode na zemlju - da izgine svako biće pod nebom, sve u čemu ima dah života: sve na zemlji mora poginuti. ¹⁸A s tobom ću učiniti Savez; ti ćeš ući u korabljju - ti i s tobom tvoji sinovi, tvoja žena i žene tvojih sinova. ¹⁹A od svega što je živo - od svih bića - uvedi u korabljju od svakoga po dvoje da s tobom preživi, i neka budu muško i žensko. ²⁰Od ptica prema njihovim vrstama, od životinja prema njihovim vrstama i od svih stvorova što po tlu puze prema njihovim vrstama: po dvoje od svega neka uđe k tebi da preživi. ²¹Sa sobom uzmi svega za jelo pa čuvaj da bude hrane tebi i njima."

²²Noa učini tako. Sve kako mu je Bog naredio, tako je izvršio.

7 Onda Jahve reče Noi: "Uđi ti i sva tvoja obitelj u korabljju, jer sam uvidio da si ti jedini preda mnom pravedan u ovom vremenu. ²Uzmi sa sobom od svih čistih životinja po sedam parova: mužjaka i njegovu ženku. ³Isto tako od ptica nebeskih po sedam parova - mužjaka i ženku - da im se sjeme sačuva na zemlji. ⁴Jer ću do sedam dana pustiti dažd po zemlji četrdeset dana i četrdeset noći te ću istrijebiti s lica zemlje svako živo biće što sam ga načinio."

⁵Noa učini sve kako mu je Jahve naredio.

⁶Noi bijaše šest stotina godina kad je potop došao na zemlju. ⁷I pred vodama potopnim

uđu s Noom u korabljju njegovi sinovi, njegova žena i žene sinova njegovih. ⁸Od čistih životinja i od životinja koje nisu čiste, od ptica, od svega što zemljom puze, ⁹uđe po dvoje - mužjak i ženka - u korabljju s Noom, kako je Bog naredio Noi. ¹⁰A sedmoga dana zapljuje potopne vode po zemlji

Potop

¹¹U dan onaj - šestote godine Noina života, mjeseca drugog, dana u mjesecu sedamnaestog -

navale svi izvori bezdana, rastvore se ustave nebeske.

¹²I udari dažd na zemlju da pljušti četrdeset dana i četrdeset noći. ¹³Onog dana uđe u korabljju Noa i njegovi sinovi: Šem, Ham i Jafet, Noina žena i tri žene Noinih sinova s njima; ¹⁴oni, pa sve vrste životinja: stoka, gmizavci što po tlu gmižu, ptice i svakovrsna krilata stvorenja, ¹⁵uđu u korabljju s Noom, po dvoje od svih bića što u sebi imaju dah života. ¹⁶Što uđe, sve bijaše par, mužjak i ženka od svih bića, kako je Bog naredio Noi.

Onda Jahve zatvori za njim vrata.

¹⁷Pljusak je na zemlju pado četrdeset dana; vode sveudilj rasle i korabljju nosile: digla se visoko iznad zemlje. ¹⁸Vode su nad zemljom bujale i visoko rasle, a korablja plovila površinom. ¹⁹Vode su sve silnije navaljivale i rasle nad zemljom, tako te prekriše sva najviša brda pod nebom. ²⁰Petnaest lakata dizale se vode povrh potonulih brda. ²¹Izgiboše sva bića što se po zemlji kreću: ptice, stoka, zvijeri, svi gmizavci i svi ljudi. ²²Sve što u svojim nosnicama imaše dah života - sve što bijaše na kopnu - izgibe. ²³Istrijebi se svako biće s površja zemaljskog: čovjek, životinje, gmizavci i ptice nebeske, sve se izbrisa sa zemlje. Samo Noa ostade i oni što bijahu s njim u korabljji. ²⁴Stotinu pedeset dana vladahu vode zemljom.

Evandjelje po Mateju

I. ROĐENJE I DJETINJSTVO ISUSOVO

Poklon mudraca

2 Kad se Isus rodio u Betlehemu judejskome u dane Heroda kralja, gle, mudraci se s Istoka pojaviše u Jeruzalemu ²raspitujući se: "Gdje je taj novorođeni kralj židovski? Vidjesmo gdje izlazi zvijezda njegova pa mu se dođosmo pokloniti."

³Kada to doču kralj Herod, uznemiri se on i sav Jeruzalem s njime. ⁴Sazva sve glavare svećeničke i pismoznance narodne pa ih ispitivaše gdje se Krist ima roditi. ⁵Oni mu odgovoriše: "U Betlehemu judejskome jer ovako piše prorok:

⁶A ti, Betleheme, zemljo Judina!

Nipošto nisi najmanji

među kneževstvima Judinim

jer iz tebe će izaći vladalac

koji će pasti narod moj - Izraela!

⁷Tada Herod potajno dozva mudrace i razazna od njih vrijeme kad se pojavila zvijezda. ⁸Zatim ih posla u Betlehem: "Pođite, reče, i pomno se raspitajte za dijete. Kad ga nađete, javite mi da i ja pođem te mu se poklonim."

⁹Oni saslušavši kralja, pođoše. I gle, zvijezda kojoj vidješe izlazak išaše pred njima sve dok ne stiže i zaustavi se povrh mjesta gdje bijaše dijete. ¹⁰Kad ugledaše zvijezdu, obradovaše se radošću veoma velikom. ¹¹Uđu u kuću, ugledaju dijete s Marijom, majkom njegovom, padnu ničice i poklone mu se. Otvore zatim svoje blago i prinesu mu darove: zlato, tamjan i smirnu. ¹²Upućeni zatim u snu da se ne vraćaju Herodu, otiđoše drugim putem u svoju zemlju.

Bijeg u Egipat

¹³A pošto oni otiđoše, gle, anđeo se Gospodnji u snu javi Josipu: "Ustani, reče, uzmi dijete i majku njegovu te bježi u Egipat i ostani ondje dok ti ne rekнем jer će Herod tražiti dijete da ga pogubi. ¹⁴On ustane, uzme noću dijete i majku njegovu te krene u Egipat. ¹⁵I osta ondje do Herodova skončanja - da se ispuni što Gospodin reče po proroku: Iz Egipta dozvah Sina svoga.

Pokolj nevine dječice

¹⁶Vidjevši da su ga mudraci izigrali, Herod se silno rasrdi i posla poubijati sve dječake u Betlehemu i po svoj okolici, od dvije godine naniže - prema vremenu što ga razazna od mudraca. ¹⁷Tada se ispuni što je rečeno po proroku Jeremiji:

¹⁸U Rami se glas čuje,

kukjava i plač gorak:

Rahela oplakuje sinove svoje

i neće da se utješi

jer više ih nema.

Povratak iz Egipta u Nazaret

¹⁹Nakon Herodova skončanja, gle, anđeo se Gospodnji javi u snu Josipu u Egiptu: ²⁰"Ustani, reče, uzmi dijete i njegovu majku te pođi u zemlju izraelsku jer su umrli oni koji su djetetu o glavi radili." ²¹On ustane, uzme dijete i njegovu majku te uđe u zemlju izraelsku. ²²Ali saznajući da Arhelaj vlada Judejom namjesto svoga oca Heroda, bojao se poći onamo pa, upućen u snu, ode u kraj galilejski. ²³Dođe i nastani se u gradu zvanu Nazaret - da se ispuni što je rečeno po prorocima: Zvat će se Nazarećanin.

1. tjedan,
3. dan čitanja, srijeda, 30. studenoga
2016.

Post 8-10
Mt 3,1-4,11

Knjiga Postanka

I. POČECI SVIJETA I ČOVJEČANSTVA

Prestanak potopa

8 Onda se Bog sjeti Noe, svih zvijeri i sve stoke što bijaše s njim u korablji, pa pokrenu vjetar nad zemljom da uzbije vodu. ²Zatvoriše se izvori bezdanu i ustave nebeske, i dažd s neba prestade. ³Polako se povlačile vode sa zemlje. Nakon stotinu pedeset dana vode su jenjale, ⁴a sedmoga mjeseca, sedamnaestog dana u mjesecu korablja se zaustavi na brdima Ararata. ⁵Vode su neprestano opadale do desetog mjeseca, a prvoga dana desetog mjeseca pokažu se brdski vrhunci.

⁶Kad je izminulo četrdeset dana, Noa otvori prozor što ga je načinio na korablji; ⁷ispusti gavrana, a gavran svejednako odlijetaše i dolijetaše dok se vode sa zemlje nisu isušile. ⁸Zatim ispusti golubicu da vidi je li voda nestala sa zemlje. ⁹Ali golubica ne nađe uporišta nogama te se vrati k njemu u korablju, jer voda još pokrivaše svu površinu; on pruži ruku, uhvati golubicu te je unese k sebi u korablju. ¹⁰Počeka još sedam dana pa opet pusti golubicu iz korablje. ¹¹Prema večeri golubica se vrati k njemu, i gle! u kljunu joj svjež maslinov list; tako je Noa doznao da su opale vode sa zemlje. ¹²Još počeka sedam dana pa opet pusti golubicu: više mu se nije vratila.

¹³Šest stotina prve godine Noina života, prvoga mjeseca, prvog dana u mjesecu uzmaoše vode sa zemlje.

Noa skine pokrov s korablje i pogleda: površina okopnjela.

¹⁴A drugoga mjeseca, sedamnaestog dana u mjesecu, zemlja bijaše suha.

Noa izlazi iz lađe

¹⁵Tada Bog reče Noi: ¹⁶"Izidi iz korablje, ti, tvoja žena, tvoji sinovi i žene tvojih sinova s tobom. ¹⁷Sa sobom izvedi sva živa bića, sva stvorenja što su s tobom: ptice, stoku i sve gmizavce što zemljom puze; neka zemljom vrve, plode se i na zemlji množe!" ¹⁸I Noa iziđe, a s njime sinovi njegovi, žena njegova i žene sinova njegovih. ¹⁹Sve životinje, svi

gmizavci, sve ptice - svi stvorovi što se zemljom miču - iziđu iz korablje, vrsta za vrstom.

²⁰I podiže Noa žrtvenik Jahvi; uze od svih čistih životinja i od svih čistih ptica i prinese na žrtveniku žrtve paljenice. ²¹Jahve omirisa miris ugodni pa reče u sebi: "Nikad više neću zemlju u propast strovaliti zbog čovjeka, tã čovječje su misli opake od njegova početka; niti ću ikad više uništiti sva živa stvorenja, kako sam učinio.

²²Sve dok zemlje bude, sjetve, žetve, studeni, vrućine, ljeta, zime, dani, noći nikada prestati neće."

Blagoslov i Savez

9 Tada Bog blagoslovi Nou i njegove sinove i reče im: "Plodite se i množite i zemlju napunite. ²Neka vas se boje i od vas strahuju sve životinje na zemlji, sve ptice u zraku, sve što se po zemlji kreće i sve ribe u moru: u vaše su ruke predane. ³Sve što se kreće i živi neka vam bude za hranu: sve vam dajem, kao što vam dadoh zeleno bilje. ⁴Samo ne smijete jesti mesa u kojem je još duša, to jest njegova krv. ⁵A za vašu krv, za vaš život, tražit ću obračun: tražit ću ga od svake životinje; i od čovjeka za njegova druga tražit ću obračun za ljudski život.

⁶Tko prolije krv čovjekovu, njegovu će krv čovjek proliti!

Jer na sliku Božju stvoren je čovjek!

⁷A vi, plodite se, i množite i zemlju napunite, i podložite je sebi!"

⁸Još reče Bog Noi i njegovim sinovima s njim: ⁹"A ja, evo, sklapam svoj Savez s vama i s vašim potomstvom poslije vas ¹⁰i sa svim živim stvorovima što su s vama: s pticama, sa stokom, sa zvijerima - sa svime što je s vama izišlo iz korablje - sa svim živim stvorovima na zemlji. ¹¹Držat ću se ja svog Saveza s vama te nikada više vode potopne neće uništiti živa

Knjiga Postanka

I. POČECI SVIJETA I ČOVJEČANSTVA

bića niti će ikad više potop zemlju opustošiti."

¹²I reče Bog:

"A ovo znamen je Saveza koji stavljam između sebe i vas i svih živih bića što su s vama, za naraštaje buduće:

¹³Dugu svoju u oblak stavljam, da zalogom bude Savezu između mene i zemlje.

¹⁴Kad oblake nad zemlju navučem i duga se u oblaku pokaže,

¹⁵spomenut ću se Saveza svoga, Saveza između mene i vas i stvorenja svakoga živog:

potopa više neće biti da uništi svako biće.

¹⁶U oblaku kad se pojavi duga, ja ću je vidjeti

i vjekovnog ću se sjećati Saveza između Boga i svake žive duše, svakog tijela na zemlji."

¹⁷I reče Bog Noi: "To neka je znak Saveza koji sam postavio između sebe i svih živih bića što su na zemlji."

Noa i njegovi sinovi

⁸Sinovi Noini, koji su iz korablje izišli, bijahu: Šem, Ham i Jafet. Ham je praotac Kanaanaca.

¹⁹Ovo su trojica Noinih sinova i od njih se sav svijet razgranao.

²⁰Noa, zemljoradnik, zasadio vinograd.

²¹Napio se vina i opio, pa se otkrio nasred šatora. ²²Ham, praotac Kanaanaca, opazi oca gola pa to kaza dvojici svoje braće vani. ²³Šem i Jafet uzmu ogrtač, obojica ga prebace sebi preko ramena pa njime, idući natraške, pokriju očevu golotinju. Lica im bijahu okrenuta na drugu stranu, tako te ne vidješe oca gola.

²⁴Kad se Noa otriježnio od vina i saznao što mu je učinio najmlađi sin, reče:

²⁵"Neka je proklet Kanaanac, braći svojoj najniži sluga nek' bude!"

²⁶Onda nastavi:

"Blagoslovljen Jahve, Šemov Bog, Kanaanac nek' mu je sluga!

²⁷Nek' Bog raširi Jafeta

da prebiva pod šatorima Šemovim, Kanaanac nek' mu je sluga!"

²⁸Poslije Potopa Noa poživje trista pedeset godina. ²⁹U svemu poživje Noa devet stotina pedeset godina; potom umrije.

3. OD POTOPA DO ABRAHAMA

Napučivanje zemlje

10 Ovo je povijest Noinih sinova: Šema, Hama i Jafeta, kojima su se rodili sinovi poslije Potopa.

²Sinovi su Jafetovi: Gomer, Magog, Madaj, Javan, Tubal, Mešak, Tiras. ³A sinovi su Gomerovi: Aškenaz, Rifat i Togarma.

⁴Javanovi su opet sinovi: Eliša, Taršiš, Kitijci i Dodanci. ⁵Od njih su se razgranali narodi po otocima.

To su Jafetovi sinovi prema svojim zemljama - svaki s vlastitim jezikom - prema svojim plemenima i narodima.

⁶Sinovi su Hamovi: Kuš i Misrajim, Put i Kanaan. ⁷Kuševi su: Seba, Havila, Sabta, Rama i Sabteka. Ramini su: Šeba i Dedan.

⁸Od Kuša se rodio Nimrod, koji je postao prvi velmoža na zemlji. ⁹Voljom Jahve bio je silan lovac. Zato se veli: "Kao Nimrod, silan lovac voljom Jahve." ¹⁰Glavno uporište njegova kraljevstva bili su: Babilon, Erek, Akad i Kalne, svi u zemlji Šinear. ¹¹Iz ove je zemlje došao Ašur. On je podigao Ninivu, Rehobot Ir, Kalah ¹²i Resen između Ninive i Kalaha (to je glavni grad).

¹³Od Misrajima potekli su Ludijci, Anamijci, Lehabijci, Naftuhijci, ¹⁴pa Patrušani, Kasluhijci i Kaftorci, od kojih su potekli Filistejci.

¹⁵Od Kanaana potječe Sidon, njegov prvenac, i Het. ¹⁶Dalje: Jebusejci, Amorejci, Girgašani, ¹⁷Hivijci, Arkijci, Sinijci, ¹⁸Arvađani, Semarjani i Hamaćani. Poslije se kanaanska plemena razgranaše, ¹⁹tako da se granica Kanaanaca protezala od Sidona prema

Knjiga Postanka

I. POČECI SVIJETA I ČOVJEČANSTVA

Geraru sve do Gaze pa prema Sodomi, Gomori, Admi i Sebojimu sve do Leše.

²⁰To su sinovi Hamovi prema svojim plemenima i jezicima, po svojim zemljama i narodima.

²¹A i Šemu - praocu svih sinova Eberovih i starijem bratu Jafetovu - rodili se sinovi.

²²Šemovi su sinovi: Elam, Ašur, Arpakšad, Lud i Aram. ²³A Aramovi su sinovi: Us, Hul, Geter i Maš. ²⁴Arpakšad rodi Šelaha, Šelah rodi Ebera. ²⁵Eberu su se rodila dva sina: jednomu bješe ime Peleg, jer se za njegova vijeka zemlja razdijelila. Njegovu je bratu bilo ime Joktan. ²⁶Od Joktana se rodiše: Almodad, Šelef, Hasarmavet, Jerah, ²⁷Hadoram, Uzal, Dikla, ²⁸Obal, Abimael, Šeba, ²⁹Ofir, Havila i Jobab. Sve su to sinovi Joktanovi. ³⁰Njihova se naselja protezahu od Meše sve do Sefara, brdovitih krajeva na istoku.

³¹To su sinovi Šemovi prema svojim plemenima, jezicima i zemljama, po svojim narodima.

³²To su rodovi Noinih sinova prema svojim lozama i narodima. Od njih su se razgranali narodi po zemlji poslije Potopa.

Evandjelje po Mateju

II. PROGLAŠENJE NOVOGA BOŽJEG SVIJETA - KRALJEVSTVA NEBESKOGA

II. PROGLAŠENJE NOVOGA BOŽJEG SVIJETA - KRALJEVSTVA NEBESKOGA

1. PRIPOVJEDNI DIO

Propovijedanje Ivana Krstitelja

3 U one dane pojavi se Ivan Krstitelj propovijedajući u Judejskoj pustinji: ²"Obratite se jer približilo se kraljevstvo nebesko!" ³Ovo je uistinu onaj o kom proreče Izaija prorok:

Glas viče u pustinji:

*Pripravite put Gospodinu,
poravnite mu staze!*

⁴Ivan je imao odjeću od devine dlake i kožnat pojas oko bokova; hranom mu bijahu skakavci i divlji med. ⁵Grnuo k njemu Jeruzalem, sva Judeja i sva okolica jordanska. ⁶Primali su od njega krštenje u rijeci Jordanu isповijedajući svoje grijehе.

⁷Kad ugleda mnoge farizeje i saduceje gdje mu dolaze na krštenje, reče im: "Leglo gujinje! Tko li vas je samo upozorio da bježite od skore srdžbe? ⁸Donosite dakle plod dostojan obraćenja. ⁹I ne usudite se govoriti u sebi: 'Imamo oca Abrahama!' Jer, kažem vam, Bog iz ovoga kamenja može podići djecu Abrahamovu. ¹⁰Već je sjekira položena na korijen stablima. Svako dakle stablo koje ne donosi dobroga roda, siječe se i u oganj baca."

¹¹"Ja vas, istina, krstim vodom na obraćenje, ali onaj koji za mnom dolazi jači je od mene. Ja nisam dostojan obuće mu nositi. On će vas krstiti Duhom Svetim i ognjem. ¹²U ruci mu vijača, pročistit će svoje gumno i skupiti žito u svoju žitnicu, a pljevu spaliti ognjem neugasivim."

Krštenje Isusovo

¹³Tada dođe Isus iz Galileje na Jordan Ivanu da ga on krsti. ¹⁴Ivan ga odvrćaše: "Ti mene treba da krstiš, a ti da k meni dolaziš?" ¹⁵Ali mu Isus odgovori: "Pusti sada! Ta dolikuje nam da tako ispunimo svu pravednost!" Tada mu popusti. ¹⁶Odmah nakon krštenja izađe Isus iz vode. I gle! Otvoriše se nebesa i ugleda Duha Božjega gdje silazi kao golub i spušta se na nj. ¹⁷I eto glasa s neba: "Ovo je Sin moj, Ljubljeni! U njemu mi sva milina!"

Kušnja u pustinji

4 Duh tada odvede Isusa u pustinju da ga đavao iskuša. ²I propostivši četrdeset dana i četrdeset noći, napokon ogladnje.

³Tada mu pristupi napasnik i reče: "Ako si Sin Božji, reci da ovo kamenje postane kruhom." ⁴A on odgovori: "Pisano je:

Ne živi čovjek samo o kruhu, nego o svakoj riječi što izlazi iz Božjih usta."

⁵Đavao ga tada povede u Sveti grad, postavi ga na vrh Hrama ⁶i reče mu: "Ako si Sin Božji, baci se dolje! Ta pisano je:

*Anđelima će svojim zapovjediti za tebe
i na rukama će te nositi
da se gdje nogom ne spotakneš
o kamen."*

⁷Isus mu kaza: "Pisano je također:

Ne iskušavaj Gospodina, Boga svojega!"

⁸Đavao ga onda povede na goru vrlo visoku i pokaza mu sva kraljevstva svijeta i slavu njihovu ⁹pa mu reče: "Sve ću ti to dati ako mi se ničice pokloniš." ¹⁰Tada mu reče Isus: "Odlazi, Sotono! Ta pisano je:

*Gospodinu, Bogu svom se klanjaj
i njemu jedinom služiti!"*

¹¹Tada ga pusti đavao. I gle, anđeli pristupili i služili mu.

1. tjeđan,
4. dan čitanja, četvrtak, 1. prosinca 2016.

Post 11-14
Mt 4,12-5,16

Knjiga Postanka

I. POČECI SVIJETA I ČOVJEČANSTVA

Babilonska kula

11 Sva je zemlja imala jedan jezik i riječi iste. ²Ali kako su se ljudi selili s istoka, naiđu na jednu dolinu u zemlji Šinear i tu se nastane. ³Jedan drugome reče: "Hajdemo praviti opeke te ih peći da otvrdnu!" Opeke im bile mjesto kamena, a paklina im služila za žbuku. ⁴Onda rekoše: "Hajde da sebi podignemo grad i toranj s vrhom do neba! Pribavimo sebi ime, da se ne raspršimo po svoj zemlji!"

⁵Jahve se spusti da vidi grad i toranj što su ga gradili sinovi čovječji. ⁶Jahve reče. "Zbilja su jedan narod, s jednim jezikom za sve! Ovo je tek početak njihovih nastojanja. Sad im ništa neće biti neostvarivo što god naume izvesti. ⁷Hajde da siđemo i jezik im pobrkamo, da jedan drugome govora ne razumije." ⁸Tako ih Jahve rasu odande po svoj zemlji te ne sazidaše grada. ⁹Stoga mu je ime Babel, jer je ondje Jahve pobrkao govor svima u onom kraju i odande ih je Jahve raspršio po svoj zemlji.

Rodoslovlja od Šema do Abrahama

¹⁰Ovo su potomci Šemovi:

Kad je Šemu bilo sto godina - dvije godine poslije Potopa - rodi mu se Arpakšad. ¹¹Po rođenju Arpakšadovu Šem je živio petsto godina te mu se rodilo još sinova i kćeri.

¹²Kad je Arpakšadu bilo trideset i pet godina, rodi mu se Šelah. ¹³Po rođenju Šelahovu Arpakšad je živio četiri stotine i tri godine te mu se rodilo još sinova i kćeri.

¹⁴Kad je Šelahu bilo trideset godina, rodi mu se Eber. ¹⁵Po rođenju Eberovu Šelah je živio četiri stotine i tri godine te mu se rodilo još sinova i kćeri.

¹⁶Kad su Eberu bile trideset i četiri godine, rodi mu se Peleg. ¹⁷Po rođenju Pelegovu Eber je živio četiri stotine i trideset godina te mu se rodilo još sinova i kćeri.

¹⁸Kad je Pelegu bilo trideset godina, rodi mu se Reu. ¹⁹Po rođenju Reuovu Peleg je živio dvjesto i devet godina te mu se rodilo još sinova i kćeri.

²⁰Kad su Reuu bile trideset i dvije godine, rodi mu se Serug. ²¹Po rođenju Serugovu Reu je živio dvjesto i sedam godina te mu se rodilo još sinova i kćeri.

²²Kad je Serugu bilo trideset godina, rodi mu se Nahor. ²³Po rođenju Nahorovu Serug je živio dvjesto godina te mu se rodilo još sinova i kćeri.

²⁴Kad je Nahoru bilo dvadeset i devet godina, rodi mu se Terah. ²⁵Po rođenju Terahovu Nahor je živio sto i devetnaest godina te mu se rodilo još sinova i kćeri.

²⁶Kad je Terahu bilo sedamdeset godina, rode mu se: Abram, Nahor i Haran.

²⁷Ovo je povijest Terahova. Terahu se rodio Abram, Nahor i Haran; a Haranu se rodio Lot.

²⁸Haran umrije za života svoga oca Teraha, u svome rodnom kraju, u Uru Kaldejskom.

²⁹Abram se i Nahor ožene. Abramovoj ženi bijaše ime Saraja, a Nahorovoj Milka; ova je bila kći Harana, oca Milke i Jiske. ³⁰Saraja bijaše nerotkinja - nije imala poroda.

³¹Terah povede svoga sina Abrama, svog unuka Lota, sina Haranova, svoju snahu Saraju, ženu svoga sina Abrama, pa se zaputi s njima iz Ura Kaldejskoga u zemlju kanaansku. Kad stignu do Harana, ondje se nastane.

³²Dob Terahova dosegnu dvjesto i pet godina; a onda Terah umrije u Haranu.

Knjiga Postanka

II. POČECI IZABRANOG NARODA

II. POČECI IZABRANOG NARODA

1. POVIJEST ABRAAMOVA

Abrahamov poziv i seoba

12 Jahve reče Abramom:
"Idi iz zemlje svoje,
iz zavičaja i doma očinskog,
u krajeve koje ću ti pokazati.
²Velik ću narod od tebe učiniti,
blagoslovit ću te, ime ću ti uzveličati,
i sam ćeš biti blagoslov.
³Blagoslivljaj ću one
koji te blagoslivljali budu,
koji te budu kleli, njih ću proklinjati;
sva plemena na zemlji
tobom će se blagoslivljati."

⁴Abram se zaputi kako mu je Jahve rekao. S njime krenu i Lot. Abramom je bilo sedamdeset i pet godina kad je otišao iz Harana. ⁵Abram uze sa sobom svoju ženu Saraju, svoga bratića Lota, svu imovinu što su je namakli i svu čeljad koju su stekli u Haranu te svi pođu u zemlju kanaansku. Kad su stigli u Kanaan, ⁶Abram prođe zemljom do mjesta Šekema - do hrasta More. Kanaanci su onda bili u zemlji. ⁷Jahve se javi Abramom pa mu reče: "Tvome ću potomstvu dati ovu zemlju." Abram tu podigne žrtvenik Jahvi koji mu se objavio. ⁸Odatle prijeđe u brdoviti kraj, na istok od Betela. Svoj šator postavi između Betela na zapadu i Aja na istoku. Ondje podigne žrtvenik Jahvi i zazva ime Jahvino.

⁹Od postaje do postaje Abram se pomicao prema Negebu.

Abraham u Egiptu

¹⁰Ali kad je zemljom zavladao glad, Abram se spusti u Egipat da ondje proboravi, jer je velika glad harala zemljom. ¹¹Kad je bio na ulazu u Egipat, reče svojoj ženi Saraji: "Znam da si lijepa žena. ¹²Kad te Egipćani vide, reći će: 'To je njegova žena', i mene će ubiti, a tebe na životu ostaviti. ¹³Nego reci da si mi

sestra, tako da i meni bude zbog tebe dobro i da, iz obzira prema tebi, poštede moj život."

¹⁴Zbilja, kad je Abram ušao u Egipat, Egipćani vide da je žena veoma lijepa. ¹⁵Vide je faraonovi dvorani pa je pohvale faraonu i odvedu ženu na faraonov dvor. ¹⁶Abramom pođe dobro zbog nje; steče on stoke i goveda, magaraca, slugu i sluškinja, magarica i deva.

¹⁷Ali Jahve udari faraona i njegov dom velikim nevoljama zbog Abramove žene Saraje. ¹⁸I faraon pozva Abrama pa reče: "Što si mi to učinio? Zašto mi nisi kazao da je ona tvoja žena? ¹⁹Zašto si rekao: 'Ona mi je sestra', pa je ja uzeh sebi za ženu? A sad, evo ti žene; uzmi je i hajde!"

²⁰Faraon ga onda preda momcima, a oni ga otprave s njegovom ženom i sa svime što bijaše njegovo.

Lot se dijeli od Abrahama

13 Iz Egipta Abram ode gore u Negeb sa svojom ženom i sa svime što je imao. I Lot bješe s njim. ²Abram je bio veoma bogat stokom, srebrom i zlatom. ³Od postaje do postaje iz Negeba išao je do Betela, ⁴do mjesta na kojem je bio postavio šator, između Betela i Aja, gdje je prije podigao žrtvenik. Tu je Abram zazivao ime Jahvino.

⁵I Lot, koji išao je s Abramom, imao je ovaca, goveda i šatora, ⁶tako da ih kraj ne bi izdržavao kad bi zajedno ostali. Njihovo je blago bilo veliko, te zajedno nisu mogli boraviti. ⁷Svađa je nastajala između pastira stoke Abramove i pastira stoke Lotove. Tada su zemlju nastavali Kanaanci i Perizani. ⁸Zato Abram reče Lotu: "Neka ne bude svađe između mene i tebe, između pastira mojih i tvojih - tâ mi smo braća! ⁹Nije li sva zemlja pred tobom? Odvoji se od mene! Kreneš li ti nalijevo, ja ću nadesno; ako ćeš ti nadesno, ja ću nalijevo."

¹⁰Lot podiže oči i vidje kako je dobro posvuda natapana sva Jordanska dolina, kao kakav vrt Jahvin, kao zemlja egipatska prema Soaru. - Bilo je to prije nego što je Jahve uništio Sodomu i Gomoru. - ¹¹Lot izabere za

Knjiga Postanka

II. POČECI IZABRANOG NARODA

se svu Jordansku dolinu i ode na istok. Tako se odijele jedan od drugoga. ¹²Abram ostade u kanaanskoj zemlji, dok je Lot živio po mjestima u dolini i razapeo svoje šatore do Sodome. ¹³A žitelji Sodome bijahu veoma opaki, sami grešnici protiv Jahve.

¹⁴Jahve reče Abramom, pošto se Lot od njega rastao: "Oči svoje podigni i s mjesta na kojem si pogledaj prema sjeveru, jugu, istoku i zapadu; ¹⁵jer svu zemlju što je možeš vidjeti dat ću tebi i tvome potomstvu zauvijek. ¹⁶Potomstvo ću tvoje učiniti kao prah na zemlji. Ako tko mogne prebrojiti prah zemlje, i tvoje će potomstvo moći prebrojiti. ¹⁷Na noge! Prođi zemljom uzduž i poprijeko jer ću je tebi predati."

¹⁸Abram digne šatore i dođe pa se naseli kod hrasta Mamre, što je u Hebronu. Ondje podigne žrtvenik Jahvi.

Vojna četvorice velikih kraljeva

14 Kad Amrafel bijaše kralj Šineara, Ariok kralj Elasara, Kedor-Laomer kralj Elama, Tidal kralj Gojima, ²povedoše oni rat protiv Bere, kralja Sodome, Birše, kralja Gomore, Šinaba, kralja Adme, Šemebera, kralja Sebojima, i protiv kralja u Beli, to jest Soaru.

³I vojske se sliju u dolinu Sidim, gdje je danas Slano more. ⁴Dvanaest su godina služili Kedor-Laomera, ali trinaeste godine dignu se na ustanak. ⁵U četrnaestoj godini digne se Kedor-Laomer i kraljevi koji su bili s njim te potuku Refaimce u Ašerot Karnajimu, ⁶Zuzijce u Hamu, Emijce na ravnici Kirjatajimu, ⁶Horijce u brdskom kraju Seiru, blizu El Parana, koji je uz pustinju. ⁷Onda se povuku natrag i stignu u En Mišpat, to jest Kadeš, i pokore sve krajeve Amalečana i Amorejaca, koji su nastavali Haseson Tamar. ⁸Zatim istupi kralj Sodome, kralj Gomore, kralj Adme, kralj Sebojima i kralj Bele, odnosno Soara, te zapodjenu borbu protiv onih u dolini Sidimu: ⁹Kedor-Laomera, kralja Elama, Tidal, kralja Gojima, Amrafela, kralja Šineara, Arioka, kralja Elasara - četiri kralja protiv pet.

¹⁰Dolina Sidim bila je puna provalija s paklinom, pa kraljevi Sodome i Gomore, na bijegu, u njih poskaču, a ostali izmaknu u planine. ¹¹Pobjednici pokupe sve blago po Sodomi i Gomori i svu hranu pa odu. ¹²Pograbe i Lota, Abramova bratića - i on je živio u Sodomi - i njegovo blago pa otiđu.

¹³A bjeGUNAC neki - rođak Eškola i Anera, Abramovih saveznika - donese vijest Abramom Hebrejcu dok je boravio kod hrasta Amorejske Mamre. ¹⁴Kad je Abram čuo da mu je bratić zarobljen, skupi svoju momčad - rođenu u njegovu domu - njih trista osamnaest, pa pođe u potjeru do Dana. ¹⁵Podijeli svoje momke u dvije čete, napadne noću te one potuče. Progonio ih je do Hobe, sjeverno od Damaska. ¹⁶Povrati sve blago, svoga bratića Lota i njegovo blago, žene i ostali svijet.

Abraham i Melkisedek

¹⁷Pošto se vratio, porazivši Kedor-Laomera i kraljeve koji su bili s njim, u susret mu, u dolinu Šave, to jest u Kraljev dol, iziđe kralj Sodome. ¹⁸A Melkisedek, kralj Šalema, iznese kruha i vina. On je bio svećenik Boga Svevišnjega. ¹⁹Blagoslovi ga govoreći:

"Od Boga Svevišnjega, Stvoritelja
neba i zemlje,
neka je Abramom blagoslov!

²⁰Svevišnji Bog,
što ti u ruke preda neprijatelje,
hvaljen bio!"

Abram mu dade desetinu od svega.

²¹Tada kralj Sodome reče Abramom: "Meni daj ljude, a dobra uzmi sebi!" ²²Abram odgovori kralju Sodome: "Ruku uzdižem pred Jahvom, Svevišnjim Stvoriteljem neba i zemlje, ²³da neću uzeti ni končića, ni remena od obuće, niti išta što je tvoje da ne kažeš: na meni se Abram obogatio. ²⁴Ne, meni ništa, osim što su moji momci upotrijebili; i dio za momčad što je sa mnom išla: Aner, Eškol i Mamre, oni neka uzmu svoj dio."

Evangelje po Mateju

II. PROGLAŠENJE NOVOGA BOŽJEG SVIJETA - KRALJEVSTVA NEBESKOGA

Povratak u Galileju i početak javnog djelovanja

¹²A čuvši da je Ivan predan, povuče se u Galileju. ¹³Ostavi Nazaret te ode i nastani se u Kafarnaumu, uz more, na području Zebulunovu i Naftalijevu ¹⁴da se ispuni što je rečeno po proroku Izaiji:

¹⁵*Zemlja Zebulunova i zemlja Naftalijeva,
Put uz more, s one strane Jordana,
Galileja poganska -*

¹⁶*narod što je sjedio u tmni
svjetlost vidje veliku;*

*onima što mrkli kraj smrti obitavahu
svjetlost jarka osvanu.*

¹⁷Otada je Isus počeo propovijedati: "Obratite se jer približilo se kraljevstvo nebesko!"

Četiri prva učenika

¹⁸Prolazeći uz Galilejsko more, ugleda dva brata, Šimuna zvanog Petar i brata mu Andriju, gdje bacaju mrežu u more; bijahu ribari. ¹⁹I kaže im: "Hajdete za mnom, učinit ću vas ribarima ljudi!" ²⁰Oni brzo ostave mreže i pođu za njim.

²¹Pošavši odande, ugleda druga dva brata, Jakova Zebedejeva i brata mu Ivana: u lađi su sa Zebedejem, ocem svojim, krpali mreže. Pozva i njih. ²²Oni brzo ostave lađu i oca te pođu za njim.

Isus poučava i ozdravlja

²³I obilazio je Isus svom Galilejom naučavajući po njihovim sinagogama, propovijedajući Evangelje o Kraljevstvu i liječeći svaku bolest i svaku nemoć u narodu.

²⁴I glas se o njemu pronese svom Sirijom. I donosili su mu sve koji bolovahu od najrazličitijih bolesti i patnja - opsjednute, mjesečare, uzete - i on ih ozdravljaše.

²⁵Za njim je pohrlio silan svijet iz Galileje, Dekapola, Jeruzalema, Judeje i Transjordanije.

Blaženstva

5 Ugledavši mnoštvo, uziđe na goru. I kad sjede, pristupe mu učenici. ²On progovori i stane ih naučavati:

³"Blago siromasima duhom:

njihovo je kraljevstvo nebesko!

⁴Blago ožalošćenima:

oni će se utješiti!

⁵Blago krotkima:

oni će baštiniti zemlju!

⁶Blago gladnima i žednima pravедnosti:

oni će se nasititi!

⁷Blago milosrdnima:

oni će zadobiti milosrđe!

⁸Blago čistima srcem:

oni će Boga gledati!

⁹Blago mirotvorcima:

oni će se sinovima Božjim zvati!

¹⁰Blago progonjenima zbog pravédnosti:

njihovo je kraljevstvo nebesko!"

¹¹"Blago vama kad vas - zbog mene - pogrde i prognaju i sve zlo slažu protiv vas!

¹²Radujte se i kličite: velika je plaća vaša na nebesima! Ta progonili su tako proroke prije vas!"

Sol zemlje i svjetlost svijeta

¹³"Vi ste sol zemlje. Ali ako sol obljutavi, čime će se ona osoliti? Nije više ni za što, nego da se baci van i da ljudi po njoj gaze."

¹⁴"Vi ste svjetlost svijeta. Ne može se sakriti grad što leži na gori. ¹⁵Niti se užije svjetiljka da se stavi pod posudu, nego na svijećnjak da svijetli svima u kući. ¹⁶Tako neka svijetli vaša svjetlost pred ljudima da vide vaša dobra djela i slave Oca vašega koji je na nebesima."

1. tjeđan,
5. dan čitanja, petak, 2. prosinca 2016.

Post 15-18
Mt 5,17-48

Knjiga Postanka

II. POČECI IZABRANOG NARODA

Obećanje i Savez

15 Poslije tih događaja Jahve uputi Abramom riječ u ukazanju:

"Ne boj se, Abrame,
ja sam ti zaštita;
a nagrada tvoja
bit će vrlo velika!"

²Abram odgovori: "Gospodine moj, Jahve, čemu mi tvoji darovi kad ostajem bez poroda; kad je mojoj kući nasljednik Eliezer Damašćanin?" ³Kako mi nisi dao potomstva - nastavi Abram - jedan će, eto, od mojih ukućana postati moj baštinik." ⁴Ali mu Jahve opet uputi riječ: "Taj neće biti tvoj baštinik, nego će ti baštinik biti tvoj potomak." ⁵Izvede ga van i reče: "Pogledaj na nebo i zvijezde prebroj ako ih možeš prebrojiti." A onda doda: "Toliko će biti tvoje potomstvo." ⁶Abram povjerova Jahvi, i on mu to uračuna u pravednost.

⁷Tada mu on reče: "Ja sam Jahve koji sam te odveo iz Ura Kaldejskoga da ti predam ovu zemlju u posjed." ⁸A on odvrati: "Gospodine moj, Jahve, kako ću ja doznati da ću je zaposjesti?" ⁹Odgovori mu: "Prinesi mi junicu od tri godine, kozu od tri godine, ovna od tri godine, jednu grlicu i jednog golubića." ¹⁰Sve mu to donese, rasiječe na pole i metnu sve pole jednu prema drugoj; ptica nije rasijecao. ¹¹Ptice grabežljivice obarale se na leševe, ali ih je Abram rastjerivao. ¹²Kad je sunce bilo pri zalazu, dubok san obuzme Abrama, a onda se na nj spusti gust mrak pun jeze. ¹³Tada Bog reče Abramom: "Dobro znaj da će tvoji potomci biti stranci u tuđoj zemlji; robovat će i biti tlačeni četiri stotine godina, ¹⁴ali narodu kojem budu služili ja ću suditi; i konačno će izići s velikim blagom. ¹⁵A ti ćeš k ocima svojim u miru poći, u sretnoj starosti bit ćeš sahranjen. ¹⁶Oni će se ovamo vratiti za četvrtog naraštaja, jer mjera se zlodjela amorejskih još nije navršila."

¹⁷Kad je sunce zašlo i pao gust mrak, pojavi se zadimljen žeravnjak i goruća zublja te prođu između onih dijelova. ¹⁸Toga je dana Jahve sklopio Savez s Abramom rekavši:

"Potomstvu tvomemu dajem zemlju ovu od Rijeke u Egiptu do Velike rijeke, rijeke Eufrata:

¹⁹Kenijce, Kenižane, Kadmonce, ²⁰Hetite, Perižane, Refaimce, ²¹Amorejce, Kanaance, Girgašane, Jebusejce."

Jišmaelovo rođenje

16 Abramova žena Saraja nije mu rađala djece. A imaše ona sluškinju Egipćanku - zvala se Hagara. ²I reče Saraja Abramom: "Vidiš, Jahve me učinio nerotkinjom. Hajde k mojoj sluškinji, možda ću imati djece." Abram poslušao riječ Sarajinu.

³Tako, pošto je Abram proboravio deset godina u zemlji kanaanskoj, njegova žena Saraja uzme Hagaru, Egipćanku, sluškinju svoju, pa je dade svome mužu Abramom za ženu. ⁴Uđe on k Hagari te ona začela. A kad je vidjela da je začela, s prezirom je gledala na svoju gospodaricu. ⁵Tada reče Saraja Abramom: "Nepravda što se meni nanosi tvoja je krivnja! Prepustila sam svoju sluškinju tvome zagrljaju, ali otkako opazi da je zanjela, s prezirom na me gleda. Jahve sudio i meni i tebi!" ⁶Nato Abram odvrati Saraji: "Tvoja je sluškinja u tvojoj ruci: kako ti se čini da je dobro, tako prema njoj postupi!" Saraja postupi prema njoj tako loše da ona od nje pobježe.

⁷Anđeo Jahvin nađe je kod izvora u pustinji - uz vrelo što je na putu prema Šuru - ⁸pa je zapita: "Hagaru, sluškinjo Sarajina, odakle dolaziš i kamo ideš?" "Bježim, evo, od svoje gospodarice Saraje", odgovori ona.

⁹Nato joj anđeo Jahvin reče: "Vrati se svojoj gospodarici i pokori joj se!" ¹⁰Još joj reče anđeo Jahvin: "Tvoje ću potomstvo silno umnožiti; od mnoštva se neće moći ni prebrojiti." ¹¹Dalje joj je anđeo Jahvin rekao:

"Gle, zanjela si i rodit ćeš sina.

Nadjeni mu ime Jišmael,
jer Jahve ću jad tvoj.

¹²On će biti kao divlje magare:
ruka će se njegova dizati na svakoga

Knjiga Postanka

II. POČECI IZABRANOG NARODA

i svačija ruka na njega;
i pred licem sve mu braće
on će stan sebi podići."

¹³A Jahvu koji joj govoraše nazva: "Ti si El Roi - Svevid Bog", jer - reče ona - "vidjeh Boga i nakon viđenja - još živim!" ¹⁴Stoga se taj zdenac zove Beer Lahaj Roi - Zdenac životvornog Svevida, a eno ga između Kadeša i Bereda.

¹⁵Rodi Hagara Abram u sina, a Abram sinu što mu ga rodi Hagara nadjene ime Jišmael. ¹⁶Abramu je bilo osamdeset i šest godina kad mu je Hagara rodila Jišmaela.

Savez i obrezanje

17 Kad je Abram u bilo devedeset i devet godina, ukaza mu se Jahve pa mu reče:

"Ja sam El Šadaj - Bog Svesilni,
Mojim hodi putem i neporočan budi.

²A Savez svoj ja sklapam s tobom
i silno ću te razmnožiti."

³Abram pade ničice dok mu Bog govoraše dalje:

⁴"A ovo je Savez moj s tobom:
postat ćeš ocem mnogim narodima;

⁵i nećeš se više zvati Abram -
već Abraham će ti ime biti,
jer naroda mnogih ocem ja te
postavljam.

⁶Silno ću te rodnim učiniti; narode ću iz tebe izvesti; i kraljevi će od tebe izaći. ⁷Savez svoj sklapam između sebe i tebe i tvoga potomstva poslije tebe - Savez svoj za vjekove: ja ću biti Bogom tvojim i tvoga potomstva poslije tebe. ⁸Tebi i tvome potomstvu poslije tebe dajem zemlju u kojoj boraviš kao pridošlica - svu zemlju kanaansku - u vjekovni posjed; a ja ću biti njihov Bog."

⁹Još reče Bog Abrahamu: "A ti Savez čuvaj moj - ti i tvoje potomstvo poslije tebe u sve vijeke. ¹⁰A ovo je Savez moj s tobom i tvojim potomstvom poslije tebe koji ćeš vršiti: svako muško među vama neka bude obrezano.

¹¹Obrezujte se, i to neka bude znak Saveza između mene i vas. ¹²Svako muško među vama, kroz vaša pokoljenja, kad mu se navrši osam dana, neka bude obrezano; i rob, rođen u vašem domu, i onaj što bude kupljen od stranca, koji ne bude od vaše krvi. ¹³Da, i rob rođen u tvome domu ili za novac kupljen mora se obrezati! Tako će moj Savez na vašem tijelu ostati vječnim Savezom. ¹⁴Muško koje se ne bi obrezalo neka se odstrani od svoga roda: takav je prekršio moj Savez."

¹⁵Još reče Bog Abrahamu: "Tvojim ženi Saraji nije više ime Saraja: Sara će joj ime biti. ¹⁶Nju ću ja blagosloviti i od nje ti dati sina; blagoslov ću na nju izliti te će se narodi od nje razviti; kraljevi će narodima od nje poteći."

¹⁷Abraham pade ničice pa se nasmija i reče u sebi: "Onome komu je stotinu godina, zar se može roditi dijete? Zar će Sara u devedesetom rod rađati!" ¹⁸Abraham reče Bogu: "Neka tvojim milošću Jišmael poživi!" ¹⁹A Bog reče: "Ipak će ti tvoja žena Sara roditi sina; nadjeni mu ime Izak. Savez svoj s njime ću sklopiti, Savez vječni s njime i s njegovim potomstvom poslije njega. ²⁰I za Jišmaela uslišah te. Evo ga blagoslivljam: rodnim ću ga učiniti i silno ga razmnožiti; dvanaest će knezova od njega postati i u velik će narod izrasti. ²¹Ali ću držati svoj Savez s Izakom, koga će ti roditi Sara dogodne u ovo doba." ²²Kad je završio razgovor s njim, od Abrahama Bog se podiže.

²³Uzme zatim Abraham svoga sina Jišmaela i sve robove koji su bili rođeni u njegovu domu i sve koje je kupio novcem - sve muške ukućane - pa ih toga istog dana obreže, kako mu je Bog rekao. ²⁴Abrahamu bijaše devedeset i devet godina kad se obrezao, ²⁵a njegovu sinu Jišmaelu bijaše trinaest godina kad ga obreza. ²⁶Tako su toga istog dana bili obrezani Abraham i njegov sin Jišmael; ²⁷i svi muškarcu njegova doma, rođeni u njegovoj kući ili za novac kupljeni od stranca - svi s njim bijahu obrezani.

Knjiga Postanka

II. POČECI IZABRANOG NARODA

Abraham i tajanstveni posjetioci

18 Jahve mu se ukaza kod hrasta Mamre dok je on sjedio na ulazu u šator za dnevne žege. ²Podigavši oči, opazi tri čovjeka gdje stoje nedaleko od njega. Čim ih spazi, potrča s ulaza šatora njima u susret. Pade ničice na zemlju ³pa reče: "Gospodine moj, ako sam stekao milost u tvojim očima, nemoj mimoći svoga sluga! ⁴'Nek' se donese malo vode: operite noge i pod stablom otpočinite. ⁵Donijet ću kruha da se okrijepite prije nego pođete dalje. Tâ k svome ste sluzi navratili." Oni odgovore: "Dobro, učini kako si rekao!"

⁶Abraham se požuri u šator k Sari pa joj reče: "Brzo! Tri mjerice najboljeg brašna! Zamijesi i prevrtu ispeci!" ⁷Zatim Abraham otrča govedima, uhvati tele, mlado i debelo, i dade ga momku da ga brže zgotovi. ⁸Poslije uzme masla, mlijeka i zgotovljeno tele pa stavi pred njih, a sam stajaše pred njima, pod stablom, dok su blagovali.

⁹"Gdje ti je žena Sara?" - zapitaju ga. "Eno je pod šatorom", odgovori. ¹⁰Onda on reče: "Vratit ću se k tebi kad isteče vrijeme trudnoće; a tvoja žena Sara imat će sina." Iza njega, na ulazu u šator, Sara je prisluškivala. ¹¹Abraham i Sara bijahu u odmakloj dobi, ostarjeli. U Sare bijaše prestalo što biva u žena. ¹²Zato se u sebi Sara smijala i govorila: "Pošto sam uvenula, sad da spoznam nasladu? A još mi je i gospodar star!" ¹³Onda Jahve upita Abrahama: "A zašto se Sara smijala i govorila: 'Kako ću rod roditi ja starica?' ¹⁴Zar je Jahvi išta nemoguće? Navratit ću se k tebi kad isteče vrijeme trudnoće: Sara će imati sina." ¹⁵Sara se napravi nevještom govoreći: "Nisam se smijala." Jer se prestrašila. Ali on reče: "Jesi, smijala si se!"

Abraham posreduje za Sodomu

¹⁶Ljudi ustanu i krenu put Sodome. Abraham pođe s njima da ih isprati. ¹⁷Jahve pomisli: "Zar da sakrivam od Abrahama što ću učiniti ¹⁸kad će od Abrahama nastati velik i broj

narod te će se svi narodi zemlje njim blagoslivljati? ¹⁹Njega sam izlučio zato da pouči svoju djecu i svoju buduću obitelj kako će hoditi putem Jahvinim, radeći što je dobro i pravedno, tako da Jahve mogne ostvariti što je Abrahamu obećao." ²⁰Onda Jahve nastavi: "Velika je vika na Sodomu i Gomoru da je njihov grijeh pretežak. ²¹Idem dolje da vidim rade li zaista kako veli tužba što je do mene stigla. Želim razvidjeti."

²²Odande ljudi krenu prema Sodomi, dok je Abraham još stajao pred Jahvom. ²³Nato se Abraham primače bliže i reče: "Hoćeš li iskorijeniti i nevinoga s krivim? ²⁴Možda ima pedeset nevinih u gradu. Zar ćeš uništiti mjesto radije nego ga poštediti zbog pedeset nevinih koji budu ondje? ²⁵Daleko to bilo od tebe da ubijaš nevinoga kao i krivoga, tako da i nevini i krivi prođu jednako! Daleko bilo od tebe! Zar da ni Sudac svega svijeta ne radi pravo?" ²⁶"Ako nađem u gradu Sodomi pedeset nevinih", odvrati Jahve, "zbog njih ću poštediti cijelo mjesto."

²⁷"Ja se, evo, usuđujem govoriti Gospodinu", opet progovori Abraham. - "Ja, prah i pepeo! ²⁸Da slučajno bude nevinih pet manje od pedeset, bi li uništio sav grad zbog tih pet?" "Neću ga uništiti ako ih ondje nađem četrdeset i pet", odgovori. ²⁹"Ako ih se ondje možda nađe samo četrdeset?" - opet će Abraham. "Neću to učiniti zbog četrdesetorice", odgovori.

³⁰"Neka se Gospodin ne ljuti ako nastavim. Ako ih se ondje nađe možda samo trideset?" - opet će on. "Neću to učiniti", odgovori, "ako ih ondje nađem samo trideset." ³¹"Evo se opet usuđujem govoriti Gospodinu", nastavi dalje. "Ako ih se slučajno ondje nađe samo dvadeset?" "Neću ga uništiti", odgovori, "zbog dvadesetorice." ³²"Neka se Gospodin ne ljuti", on će opet, "ako rečem još samo jednom: Ako ih je slučajno ondje samo deset?" "Neću ga uništiti zbog njih deset", odgovori.

³³Kad je Jahve završio razgovor s Abrahamom, ode, a Abraham se vrati u svoje mjesto.

Evangelje po Mateju

II. PROGLAŠENJE NOVOGA BOŽJEG SVIJETA - KRALJEVSTVA NEBESKOGA

Kršćanski zakon usavršenje Mojsijeva

¹⁷"Ne mislite da sam došao ukinuti Zakon ili Proroke. Nisam došao ukinuti, nego ispuniti. ¹⁸Zaista, kažem vam, dok ne prođe nebo i zemlja, ne, ni jedno slovo, ni jedan potezić iz Zakona neće proći, dok se sve ne zbude. ¹⁹Tko dakle ukine jednu od tih, pa i najmanjih zapovijedi i tako nauči ljude, najmanji će biti u kraljevstvu nebeskom. A tko ih bude vršio i druge učio, taj će biti velik u kraljevstvu nebeskom."

Nova pravednost veća od stare

²⁰"Uistinu kažem vam: ne bude li pravednost vaša veća od pravednosti pismoznana i farizeja, ne, nećete ući u kraljevstvo nebesko."

Srdžba

²¹"Čuli ste da je rečeno starima: *Ne ubij!* Tko ubije, bit će podvrgnut sudu. ²²A ja vam kažem: Svaki koji se srdi na brata svoga, bit će podvrgnut sudu. A tko bratu rekne 'Glupane!', bit će podvrgnut Vijeću. A tko reče: 'Luđače!', bit će podvrgnut ognju paklenomu."

²³"Ako dakle prinosiš dar na žrtvenik pa se ondje sjetiš da tvoj brat ima nešto protiv tebe, ²⁴ostavi dar ondje pred žrtvenikom, idi i najprije se izmiri s bratom, a onda dođi i prinesi dar."

²⁵"Nagodi se brzo s protivnikom dok si još s njim na putu, da te protivnik ne preda sucu, a sudac tamničaru, pa da te ne bace u tamnicu. ²⁶Zaista, kažem ti, nećeš izići odande dok ne isplatiš do posljednjeg novčića."

Preljub

²⁷"Čuli ste da je rečeno: *Ne čini preljuba!* ²⁸A ja vam kažem: Tko god s požudom pogleda ženu, već je s njome učinio preljub u srcu. ²⁹Ako te desno oko sablažnjava, iskopaj ga i baci od sebe. Ta bolje je da ti propadne jedan od udova, nego da ti cijelo tijelo bude bačeno u pakao. ³⁰Ako te desnica tvoja sablažnjava, odsijeci je i baci od sebe. Ta bolje je da ti propadne jedan od udova, nego da ti cijelo tijelo ode u pakao."

Rastava

³¹"Rečeno je također: *Tko otpusti svoju ženu, neka joj dade otpusnicu.* ³²A ja vam kažem: Tko god otpusti svoju ženu - osim zbog bludništva - navodi je na preljub i tko se god otpuštenom oženi, čini preljub."

Zakletva

³³"Čuli ste još da je rečeno starima: *Ne zaklinji se krivo, nego izvrši Gospodinu svoje zakletve.* ³⁴A ja vam kažem: Ne kunite se nikako! Ni *nebo* jer je *prijestolje Božje.* ³⁵Ni *zemljom* jer je *podnožje njegovim nogama.* Ni *Jeruzalemom* jer *grad je Kralja velikoga!* ³⁶Ni svojom se glavom ne zaklinji jer ni jedne vlasi ne možeš učiniti bijelom ili crnom. ³⁷Vaša riječ neka bude: 'Da, da, - ne, ne!' Što je više od toga, od Zloga je."

Osveta

³⁸"Čuli ste da je rečeno: *Oklo za oko, zub za zub!* ³⁹A ja vam kažem: Ne opirite se Zlomu! Naprotiv, pljusne li te tko po desnom obrazu, okreni mu i drugi. ⁴⁰Onomu tko bi se htio s tobom parničiti da bi se domogao tvoje donje haljine prepusti i gornju. ⁴¹Ako te tko prisili jednu milju, pođi s njim dvije. ⁴²Tko od tebe što zaište, podaj mu! I ne okreni se od onoga koji hoće da mu pozajmiš."

Ljubav prema neprijateljima

⁴³"Čuli ste da je rečeno: *Ljubi svoga bližnjega, a mrzi neprijatelja.* ⁴⁴A ja vam kažem: Ljubite neprijatelje, molite za one koji vas progone ⁴⁵da budete sinovi svoga oca koji je na nebesima, jer on daje da sunce njegovo izlazi nad zlima i dobrima i da kiša pada pravednicima i nepravednicima. ⁴⁶Jer ako ljubite one koji vas ljube, kakva li vam plaća? Zar to isto ne čine i carinici? ⁴⁷I ako pozdravljate samo braću, što osobito činite? Zar to isto ne čine i pogani?"

⁴⁸"Budite dakle savršeni kao što je savršen Otac vaš nebeski!"